

Skriftligt spørgsmål om att utreda missförhållanden som berör gruvverksamhet och behovet att se över gruvlagen samt om att ingripa i miljöolägenheter i samband med gruvverksamheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 555/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

Är regeringen redo att beställa en ny, opartisk utredning om behovet av att uppdatera gruvlagen och annan lagstiftning och i vilken man även beaktar behoven av att revidera lagstiftningen med hänsyn till miljöskydd, förebyggande av miljöskador och hela samhällets intresse;

är regeringen redo att utreda införande av en gruvskatt i Finland, och

är regeringen redo att inleda en utredning om förebyggande av skador som gruvverksamhet ger upphov till vad gäller lagstiftningen om miljöbrott och övervakningen av den?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Arbets- och näringsministeriet samt miljöministeriet håller på att inleda en utvärdering av behoven att utveckla den gällande gruvlagen och den övriga lagstiftningen om gruvdrift. Resultaten av detta arbete kommer att finnas tillgängliga vid de kommande regeringsförhandlingarna.

Gruvdrift är inte belagd med någon särskild skatt. Gruvföretagen är i Finland underställda samma skattelagar och betalar skatt på samma grunder som andra företag. Den som idkar gruvdrift betalar fastighetsskatt samt inkomstskatt på inkomster från näringsverksamheten.

Miljölagstiftningen ställer hårda krav på gruvdrift i form av tillståndsförfarande och säkerheter, och syftet är att genom att iaktta dessa minimera miljöolägenheter i samband med gruvdrift. För en eventuell gruvskatt finns således inte några miljörelaterade motiv. Det är inte möjligt att kompensera eventuella miljöskador med en skatt. Skadorna ska kompenseras av den som orsakat dem.

Inga utredningar eller konsekvensbedömningar har gjorts angående en eventuell fiskal skatt som skulle betalas till staten och gälla gruvdrift. En noggrann utredning och bedömning av införandet

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 555/2018 rd

av en sådan skatt kan inte göras förrän man har kännedom om eventuella ändringar i den övriga regleringen av gruvdrift.

Om man vill att även staten ska få kompensation för användning av mineraler, förutsätter det nytänkande i fråga om ägandet av gruvmineralerna. Bland annat i Sverige äger staten gruvmineralerna i marken. Gruvföretag kompenserar användningen av mineralerna med en typ av royalty som förutom till jordägaren även betalas till staten.

Med den miljötillsyn som förutsätts i miljölagstiftningen och i synnerhet i miljöskyddslagen (527/2014), säkerställs att verksamhet som påverkar miljön efterlever författningar och beviljade tillstånd och bestämmelser. Om miljötillsynsmyndigheter, kommuninvånare eller andra aktörer upptäcker en lagstridig handling eller försummelse, ska man med hjälp av myndigheternas efterhandstillsyn ingripa i ärendet. Efterhandstillsyn omfattar administrativa sätt att ingripa i verksamheter, rätta till försummelser och vid behov göra en anmälan hos polisen för förundersökning.

Miljövårdsförvaltningens resurser har minskat under det senaste decenniet, men en ökad avgift för miljötillsyn och ett effektiviserat myndighetssamarbete i samband med utredningar av miljöbrott, även tväradministrativt, har för sin del förbättrat situationen.

Bestämmelser om miljöskydd och miljöbrott sågs i större omfattning över i samband med ändringen av strafflagen 1683/2015 som trädde i kraft 2016. Dessutom eftersträvar man att med den strategi och det åtgärdsprogrammet för miljöbrottsbekämpning som godkändes 2015, säkerställa att den nationella lagstiftningen stöder upptäckt och utredning av miljöbrott.

Av ovannämnda orsaker anser vi att det inte finns ett omedelbart behov av att utreda hur olägenheter som gruvdrift ger upphov till kan förebyggas vad gäller granskning och miljötillsyn i lagstiftningen om miljöbrott.

Helsingfors den 25 januari 2019

Näringsminister Mika Lintilä